

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 4 strani.

Mladeniška organizacija.

Govor dr. Krekov na VI. katoliškem shodu na Dunaju.

Dunaj, 18. nov. 1907.

Posnemam na kratko govor dr. Krekov, ki je vzbudil v vseh krogih toliko pozornosti in priznanja.

Kaj hoče delavsko gibanje? Delavec hoče najprej kruha, noče pa samo dovolj življenjskih pripomočkov, ampak hoče tudi stalnost, noče imeti kruha le za trenutek, ampak za celo življenje, ne samo zase, temveč za celo družino, ne samo za čas, ko je sposoben delati, temveč tudi za starost. (Živahno pritrdjevanje.) V delavčevem življenju je danes samo eno stalno in to je kriza. Njegova delavska pogodba je odvisna od gospodarskih, da celo od vremenskih okoliščin, on je barometer splošnega gospodarskega stanja! Ena beseda, en migljaj, dostikrat tudi en sam pogled zadostuje, in delavca vržejo na cesto, da je brez kruha in izpostavljen revščini. On je »prost«. On je nesvoboden ravno zato, ker je »svoboden«, ker je zakon svobodne delavske pogodbe postal temeljna postava našega gospodarskega življenja. Delavec se bojuje v času, v katerem se hoče živeti brez dela; on se bori za čas, v katerem bi lahko delal, da bo lahko živel in v katerem oni, ki ne bodo hoteli delati, tudi ne bodo mogli živeti! (Burno pritrdjevanje.) Tako postane delavčev gospodarski boj — moralni boj. — Kaj naj vrše mladinske organizacije v delavskem gibanju? Zgodovina človeštva nam pripoveduje, da je bil glavni činitelj razvitka kulture ogenj. — Mladinska organizacija naj dá delavskemu gibanju ognja! (Gromovito pritrdjevanje.) Mladinska organizacija naj bo mlad Prometej, ki v delavskem gibanju goji ogenj upanja, poguma in požrtvovanja. (Odobranje.) Ogenj upanja se razneti ob krščanskem svetovnem naziranju, žari iz vere v večno pravičnost. Svet se primerja pokopališču in moderna literatura je polnjena pesimistično s to mislijo, ker ji manjka vere na oni grob, ki so ga našli na veliko nedeljo praznega. Mladinska organizacija naj dá delavskemu gibanju ogenj poguma. Čas, v katerem živimo, je sposoben iztrgati iz srca ne samo upanje, ampak tudi pogum. Slabost označuje naš čas: **moderen človek, slab človek!** (Odobranje.) Sicer nahajamo pogum predznosti tudi pri organizacijah, ki nočejo poznati krščanstva, toda pravi pogum ne more biti pri njih. Nevernemu materialistu mora priti sredi boja misel: »Kaj sem? Nič, prašek v neskončnosti, zakaj vse

to? Prišel bo čas, ko bo izginilo vse življenje in vse, kar hočemo sedaj, bo za večno izgubljeno.« Iz takih materialističnih izjav se ne more razvijati pogum. (Čisto pravi!) Veren človek, v zavesti, da je on središče stvarstva, ima pogum, ki ne more opešati. Kako more veren človek, ki se zaveda, da ga Bog v pravičnem boju podpira, omahovati? On ne more izgubiti poguma, ker ne more podleči! (Veliko odobranje.) Mladina je posebno požrtvovalna. Naš egoistični svet noče o žrtvah, o upih ničesar slišati. Pročitež egoizmu, ki je vzrok socialnega nereda, je v požrtvovalnosti mladine. Mladenič misli nase šele nazadnje in je najprej pripravljen delati za skupnost. Zato lahko rečemo, da more pričakovati delavsko gibanje od daru, ki ga prinaša mladina, najlepših sadov. V takozvani atenejski šoli Rafaelovi sta posebno globokomumno naslikana dva grška filozofa. Aristotel, ki krepko nastopi, upira pogled v zemljo in hoče rešiti svoje probleme na trdnih tleh in Plato, ki gleda v nebotečne višave ter tam išče svoje ideje. Mladinska organizacija, ki povspehuje samo verstvo in ni socialno delavna, je podobna Platonu in ostane brez uspehov, ona je platonizem. **Neobhodno je potrebno za vsakega, ki se hoče bojevati, za vero, da pomisli, da moramo izvojevati hoj na zemlji.** Za človeka je čutnost največje važnosti, ker samo na tej podlagi se more razvijati duševni svet. (Odobranje.) Mladinska organizacija gleda navzgor in išče od tam svežih moči ter podpira one, ki gledajo na zemljo. Mladinska organizacija je važen člen v verigi krščanske organizacije in naj obsega vse stanoje. V moji domovini, na Kranjskem, kjer živimo sredi mladinske organizacije, smo dosegli skoro vzor združitev delavske mladine s kmečko in ono, ki študira. In težko se dobi dežela, kjer bi bila ta organizacija bolj razvita, kot je v moji ožji domovini. (Burno odobranje.) Imamo dobo v zgodovini razvoja, ki jo imenujemo halstatsko dobo. Iz Avstrije je doma kultura železne dobe, ki je bila začetek italške kulture in vsake druge. In jaz bi želel, da bi mi razširili železo krščanskih značajev, kakor ga je halstatska kulturna doba po celem svetu. — Želim, da bi mladinske organizacije to železo v blagor domovine in človeštva povsod razširile, tako da bomo govorili o novi halstatski dobi, dobi železja, dobi neomajnih krščanskih značajev! (Gromovito odobranje.)

NAGODBENI ODSEK.

Dunaj, 20. nov. Pri glasovanju so se sprejeli členi VI., VII. in VIII. nagodbene predloge, odklonili so se pa predlogi nagodbnih obstrukcionista Rennerja in Ploja. Nato se je

začela debata glede na železniška vprašanja, katera je pojasnjeval minister Derschatta. Derschatta je med drugim povdarjal veliko gospodarsko, politično in strateško važnost dahnatinske železniške zveze, ki je uspeh avstrijske vlade. Seja se je nato zaključila. Govoril je tudi dr. Laginja v svrhu obstrukcije.

KATOLIŠKI ČEHL.

Dunaj, 20. nov. Katoliškonarodni češki klub je v svoji današnji seji sklenil, da bo v narodnih in državnopravnih vprašanjih s klubom čeških agrarcev in mladočehov skupno postopal, kakor tudi v vseh zadevah, ki se tičejo razmerja do vlade in ostalih strank. Kar se pa tiče posebnega programa katoliškonarodne stranke, bo klub slejkoprej postopal čisto neodvisno.

POLJAKI.

Dunaj, 20. nov. Danes je poljski klub izvolil bivšega ministra Dzeduszyckiego in poslanca Stwiertnia za podpredsednika, tretje podpredsedniško mesto se ni zasedlo, ker se mora še počakati vstop poljske ljudske stranke v skupni klub.

VSEUČILIŠČA — PRETEPALIŠČA.

Dunaj, 20. novembra. Liberalna »Wiener Allg. Ztg.« ostro obsoja nasilja nemškega liberalnega buršovstva proti katoliškim akademikom. Kar so v tem oziru počenjali nedavno praški nemški »svobodomiselniki« dijak, ki so katoliške dijake imeli zaprte in jih niso pustili k inauguraciji rektorjevi, je čin, ki spada v kazenski zakonik. To je kaznjivo omejevanje osebnih svobod. Seveda, dijaki smejo počenjati, kar se jim ljubi, ker jih štiti profesorji in akademski sodelavci. Če pa na naših vseučiliščih zavladajo anarhija, potem ne bi bilo čudno, ako bi policija v interesu osebne varnosti storila enkrat konec akademskim svobodam. — Tako piše veleliberalno glasilo. Zadnja misel je vsekakor zelo pametna in morda bi prav nič ne škodovalo, ako bi se z njo bavil parlament.

Dunaj, 20. novembra. Dr. Lueger odgovarja nekaterim svobodnimiselnim profesorjem, ki so se razburili zaradi njegovega govora na katoliškem shodu, da on ni prav nič govoril o svobodni znanosti in raziskavanju brez predpostav. Pretepanje ni nobena svobodna znanost in ravnotako ne spada med svobodno raziskavanje, ako kdo drugemu svoje mnenje izkuša ubiti v glavo z gorjačo. Pričakujem — piše dr. Lueger — da boste svojo energijo, ki jo brez haska obračate proti meni, uporabili za to, da napravite na vseučiliščih mir in red in varujete akademsko dostojanstvo ter ščitite akademsko svobodo pred surovostmi in navadnimi zločini. Z vesleposovanjem dr. Lueger.

PRESEDNIŠKA KRIZA NA OGRSKEM.

Budimpešta, 20. nov. Zaradi moškega nastopa zborničnega predsednika Justha se je kriza zelo poojstrila. Justh ne odneha in je v kuloarjih zbornice izjavil, da poslovnika ne bode pristransko tolmačil, tudi takrat ne, ko se gre za to, da se zlomi hrvaška obstrukcija. On da svoje prisege ne bo prelomil. Feryervaryjeva vlada da je zato padla, ker je poslovnik pristransko tolmačila. Justh je prišel danes v zbornico z namenom, da svoje predsedstvo odloži. Dejal je Wekerlu in Košutu, da bo demisioniral. Takoj nato se je sklical ministrski svet, ki je iz strahu pred vplivom Justhvim izjavil, da je z njim popolnoma solidaren. Justh zahteva, da neodvisna stranka da trdne garancije, da se ne bodo ponovili izgredi proti njemu. Ker sta pa podpredsednika Navay in Rakovsky izjavila, da bosta takoj demisionirala, ako bo Justh dosegel, da morata onadva poslovnik tako tolmačiti kakor on, to je, da morata Hrvatoma pustiti govoriti k poslovniku hrvaško. Justh je nato izjavil, da on postopanja podpredsednikov ni napadel. Ljudska stranka je početje Rakovskega odobrila in mu izrekla zaupanje. Poslanec Szmercsanyi od ljudske stranke je pri tem napadal Justha, katerega je pa branilo mnogo članov neodvisne stranke. Glede na Justhove zahteve, naj se mu dajo garancije, da se ne bo v zbornici vpriprajalo proti njemu napadov, se je vršila seja izvrševalnega odbora neodvisne stranke. Sklenilo se je, da predsednikovih naredb član stranke odslej ne smejo več kritikovati. Tudi glede na rešitev hrvaškega vprašanja se je sklenilo nekaj definitivnega, kar pa je sedaj tajno. Justh sam je izjavil, da bo vodil pomirjevalno akcijo s Hrvati, toda šele pozneje, ker je položaj sedaj še nejasen. Čuje se, da so poslanci zadovoljni, da se hrvaške pritožbe spravijo pred osebno regnikolarno deputacijo, glavne pritožbe, uvedbe mažarščine pri hrvaških železnica na nočejo na ta način rešiti. Danes je položaj ta, da Justh ostane predsednik, vendar pa uradni organ »Magyarorsag« nadalje ruje proti Justhu, češ, da konspirira s Hrvati. Tomasić je Wekerlu izjavil, da se Hrvatje s sedanjim režimom nikoli ne bodo spoprijaznili. Ker se je vlada zavzela za Justha, je položaj postal zelo kritičen, kajti ako Justh demisionira, bo moral tudi Wekerle demisionirati.

Budimpešta, 20. nov. Danes je predsedoval v zbornici Rakovsky. Vsem 18 hrvaškim govornikom je po vrsti vzel besedo.

NAGODBA.

Budimpešta, 20. nov. »Az Ujsag« poroča, da namerava vlada uveljaviti nagodbo potom naredbe, ako se ne reši parlamentarno do 31. decembra. Drugi pa pravijo, da ni niti potrebno, da se nagodba do tedaj sprejme.

LISTEK.

Zgodba o vlnjnjem rublinu.

(Angleški spisal C. Doyle.)

(Konec.)

»V tem slučaju je boljše, da se mirno razgovorimo v prijazni sobici, kakor pa tu na trgu ob mrzli sapi. Toda povejte mi poprej, komu mi je čast storiti uslugo.«

Mladenič je trenotek pomišljal. »Ime mi je John Robertson,« je odvrnil in se pri tem plaho oziral v stran.

»Ne, ne, pravo ime,« ga je zavrnil Holmes prijazno. »Z dvema imenoma se nikdar ne izhaja dobro.«

Hipna rudečica je obliha obe lici mladeniča. »Bodi tojars,« je dejal; »moje pravo ime je James Ryder.«

Tako je pravilno; prvi hotelski sluga v hotelu Cosmopolitan. Prosim, kar vstopite; dal vam bom vsaktero pojasnilo, kakoršno koli želite.«

Mladi mož je nekoliko postal ter se oziral sedaj na enega potem zopet na drugega izmed naju deloma s strahom, deloma z izrazom upanja na obrazu. Videlo se je, da si ni v svesti, ali ga čaka nepričakovana sreča ali pa katastrofa. Sedel je v voz in po preteku pol ure smo bili že v topli sobi mojega prijatelja. Niti besedice nismo izpregovorili med potjo; čulo se je le dihanje v kratkih odmorih najinega spremljevalca, ki si je nemirno mel roke, dokaz njegove notranje vznemirjenosti.

»Tu smo sedaj,« dejal je Holmes, ko smo stopili v sobo. »Toplota jako prija človeku ob tem vremenu. Posebno vi ste popolnoma prezebni, Mr. Ryder; izvolite sesti v ta naslonjač. Predno uredimo to malo zadevo, preobujem le še čevlje. Vi bi toraj radi vedeli, kaj se je zgodilo z gosmi?«

»Da gospod.«

»Ali bolje rečeno — z gosjo, saj je bila pač ena gos, na kateri vam je toliko leželo — bela, s črnim perjem v repu.« Ryder se je tresel razburjenosti. »O, gospod,« je vzkliknil, »ali mi morete povedati, kam je prešla?«

»Semkaj.«

»Ali je mogoče?«

»Da. In izkazala se je kot ptič prav izvanredno čudovite vrste. Prav nič se ne čudim, da se zanimate za njo. Znesla je po svoji smrti jajčece vijoličaste barve, najnežnejše in najkasnejše jajčece, kar se jih je še kedaj zneslo na svetu. Hranim je tu v svoji zbirki.«

Najin gost je vsled razburjenosti le iz težka vstal ter se oprijel z eno roko za rob kamina.

Holmes je odklenil kaseto ter držal dragoceni kamen proti njemu. Svetil se je kot zvezda, sipajoč okrog sebe kot ogenj žareče žarke.

Ryder je stal pred nama z izrazom negotovosti v obrazu, ne vedoč, ali naj prizna ali taji, da je bil dragoceni kamen v njegovi posesti.

»Igre je konec, Ryder,« je prekinil Holmes mirno nastali molk. »Sedaj ni čas omahovati, mož — če nočete priti vraga v kremplje. Pomagaj mu, Watson, da zopet sede na svoj prostor; za lopova nima še dosti trdnih živcev.

Daj mu tudi požirek konjaka! Tako. Glej, sedaj je zopet trdnjši. Res, pravi junak!«

Nekoliko časa je Ryder omahoval in bil bi skoraj padel, toda vsled zavžitja močne pijače je dobil zopet nekaj barve v obraz. S strahom se je oziral na naju, sedaj na Holmesa, potem zopet name.

»Po večini vse dokaze imam že v rokah,« je nadaljeval Holmes. »Več mi jih skoro ni treba in vi bi mi mogli le prav malo povedati. Pa tudi to, kar bi mi utegnili povedati vi, se pojasni lahko na drug način, ter se dá dobiti popolno zvezo. Gotovo ste že popred čuli o tem višnjevem kamenju grofice Morcar, Ryder?«

»Da, Katarina Cusack mi je pripovedovala o njem,« je ta odgovoril z zamolklim glasom.

»Kajpada, groficična hišina. No seveda, izkušnja, da postanete na tako lahek način bogat mož, je bila prevelika za vas, kakor večkrat že za boljše ljudi, kot ste vi. Toda v izbiri sredstva, katero ste izvolili v doseg svojega namena, pač niste imeli mnogo pomislekov. Odkrito rečeno, Ryder, to je bila prava lopovščina od vas. Znano vam je bilo, da je bil ključavničar Horner že popred enkrat zapleten v enak slučaj in da bo vsled tega tem preje zopet sum padel nanj. Kaj ste torej storili? S svojo skrivko, Cusack, ste uredili vse tako, da je bilo treba izvršiti v sobi grofice malo popravilo in da ste v to svrhu pozvali ravno Hornerja. Ko je ta odšel, oropali ste potem nakit, nato pričeli seveda kričati ter povzročili, da so prišli nesrečnega Hornerja. Nato — — —«

Holmesa je v nadaljevanju prekinil Ry-

der s tem, da je padel pred njim na kolena ter se ga oklenil okrog nog.

»Za božjo voljo vas prosim, imejte usmiljenje!« je prosil, »če ne radi mene, pa vsaj z ozirom na moje stariše, na mojega očeta in mojo mater! Srce bi jima počilo. Nikdar nisem še zakrivil kaj slabega, in tudi v bodoče ne bom storil kaj takega, prisegam vam! Pri vsem, kar mi je sveto, prisegam. Le pred sodišče me ne tirajte, vas prosim v imenu Kristovem.«

»Sedite zopet na svoj prostor,« je ukazal Holmes s strogim glasom. »Sedaj kazati se skesanega ni nikaka umetnost, ampak takrat, ko ste pripomogli, da je prišel vsled neopravičene sumnje v zapor nedolžni človek, oni ubogi Horner, takrat sta imeli seveda popolnoma mirno vest.«

»Umakniti se hočem, oditi iz dežele; potem bode preiskava proti njemu ustavljena.«

»Morda. O tem bomo še govorili. Sedaj povejte, kako se je godilo dalje. Kako je prišel kamen v gos — in kako ta na trg? Toda govorite čisto resnico! V tem je edina nada na rešitev.«

Ryder je začel pripovedovati:

»Vse bom navedel tako, kot se je v resnici dogodilo. Ko so Hornerja prijeli, je bila moja prva misel, da bi bilo najbolje, takoj pobegniti z dragocenim kamenom. Saj je bilo vsak hip mogoče, da preišče policija mene in mojo sobo. V celem hotelu ni bilo za dragocenost prapravnega skrivališča. Podal sem se nekoč, navidezno kakor bi imel kaj opraviti izven hotela, k svoji sestri. Ta je omožena z nekim Oakshottom ter stanuje v Brixton Road in se peča s pitanji in umetnostjo. Med

ZAHTEV KRSČANSKIH SOCIALCEV GLEDE NA VSEUČILIŠČE.

Dunaj, 20. nov. Danes se je podalo poslanstvo krsčanskih socialcev pod vodstvom princa Liechtensteina k baronu Becku. Poslanci so mu polajnali, da ne zahtevajo za katoliška akademiška društva in za docente ter profesorje nobenih predprijav, ampak samo ravnopravnost. Baron Beck je izjavil, da bo zadevo objektivno preiskal.

ZBOROVANJE DESNICE RUSKEGA DRŽAVNEGA SVETA.

V stanovanju državnega svetnika plem. Goutscharowa v Peterburgu je imelo 36 članov desnice posvetovanje. Posvetovanje so se med drugimi udeležili tudi Schwanebach, Durnow in Stišinski. Posvetovanje se je vrtilo okoli tretje dume, o čemur so se na navzgo zelo pesemistično izjavili. Schwanebach je izjavil, da dvomi, da bi mogla tretja дума delovati; Durnow se je izrazil, da ne sme priti pod nobenim pogojem do sporazumjenja med oktobristi in kadeti. To bi celo pomenilo razpad stranke oktobristov, ki je le tedaj pripravna za ustvaritev centra, če se drži desnice.

SKUPINA RUSKIH MONARHISTINJ.

Iz Moskve poročajo: Tukajšnja stranka monarhistov je sestavila skupino gospe, kateri na čelu stoji dijakinja Olga Ivanova. V imenu svojih somišljenik v vseučilišča je poslala Ivanova carju udanostno izjavo. Car je sporočil novi ženski organizaciji svojo zahvalo.

SKLEPI »PRAVIH RUSKIH LJUDI«.

Iz Peterburga poročajo: Pod predsedstvom znanih članov zveze pravih ruskih ljudi Konovnočin in Osnobišin je imela jaroslavska filijalka zveze shod, kjer so sklenili sledečo resolucijo: Carja se naj prosi, da zopet vpleče neomejeno avtokracijo.

Zavarovanje poljskih delavcev na Danskem.

Danski minister notranjih zadev je predložil zbornici zakonski načrt za zavarovanje poljskih delavcev. Zavarovanje bo prisilno in se bo tikalo le onih poljedelskih in gozdarskih podjetij, ki plačujejo čez 12.000 K letnega davka. Manjši posestniki morajo pristopiti prostovoljno in država plača zanje polovico donoskov. Ta letni državni prispevek je določen na 165.000 K. Na podoben način hočejo preurediti to zavarovanje na Nemškem.

Dnevne novice.

+ Splašeni obstrukcionisti? Razna oficijelna glasila »Jugoslovanske zveze«, Mandičev »Balkan«, dr. Gregorin Rybačeva »Edinost« itd. so poročala, da je »Jugoslovanska zveza« sklenila glasovati proti nagodbi ter so napovedovala celo obstrukcijo, katero je naznanjal v nagodbenem odseku tudi dr. Laginja, ki je pri prvem poizkusu v nagodbenem odseku tudi grdo pogorel. Danes nam došla »Slavenska Misao«: »Jedan član parlamentarne »Jugoslavenske Svez« rekao je u nedelju našem uredniku, da još nije konačno odlučeno, da li će ista Svez glasovati proti a. u. nagodbi, ili ne. To, da će se odlučiti kroz jedno 14 dana, a po svoji prilici, da će barem večina Svez glasovati za nagodbu. Ovo je dobro, da se zna,« — Mi tudi tako pravimo: Ovo je dobro, da se zna. Ali so se gospodje svojega lastnega sklepa ustrašili? Mi se ne bi prav nič zmenili za politične otročaje »Jugoslovanske Svez«, ako ne bi nepopisno klavni vtisk njihove politike silno škodoval ugledu jugoslovanskega naroda. Kaj si more širša javnost o Hrvatih misliti, če njihovi zastopniki tako kompromitirajo sami sebe?

+ O solidarnosti »Saveza južnih Slavenov«. Z velikim bobnom so oznanjali nedavno, da vlada glede na nagodbeno vprašanje v »Jugoslovanski zvezi« čudovita solidarnost. Zdjaj pa ve izborni informirani »Agramer Tag-

blatt« poročati, da se v »Jugoslovanski zvezi« borijo med seboj tri struje. Prvi načeljuje Ivčević, in ta je za to, da se nagodba sprejme in se zadovolji le s kakimi malimi eventualnimi koncesijami. Močnejšo frakcijo pa vodi plitvi Hribarjev pobratim Mandić, ki, kar mu drugod manjka, izkuša nadomestiti z najgoročnejšim radikalizmom. Mandičevi somišljeniki odklanjajo nagodbo brezpogojno in hočejo nagodbeno razpravo konemogčiti in družbi s češkimi radikali z obstrukcijo. Tretja struja pa ima za svojega glasnika dr. Laginjo. On je uredniku »Agr. Tagbl.« dejal, da je nagodba v sedanjih obliki za jugoslovanske poslance nesprejemljiva. V ej obliki jo mora »Savez« odkloniti vzlic njenim velikim gospodarskim pridobitvam, kar se tiče kranjsko-hrvaško-dalmatinske železniške zveze! Njim nasproti stoji mnogo nedostatkov v državnopravnem oziru. »Savez« je solidaren s hrvaškimi poslanci v budimpeštanski zbornici in ne sme ničesar ukreniti, kar bi količkaj bilo nasprotno njihovim težnjam. Zato je parola: Preje se morajo hrvaška državnopravna vprašanja urediti, potem pa sprejememo nagodbo. Vlada je že izjavila, da je pripravljena pogajati se z nami. — Kakor se vidi, je šla »solidarnost« »Jugoslovanske zveze« kmalu rakom žvižgat. Zdjaj se zdi, da se treznejši elementi umikajo, ker so izprevideli nepremišljenost sklepa nagodbo za prazen nič obstruirati Supilu in Mandiću na ljubo. Svojo retirado skrivajo z nekakimi »pogajanjimi z vlado«, da ne bi se zdela, da so vrgli puško kar tako v koruzo. Sicer pa je veliko vprašanje, ali se vlada res misli s »Savezom« pogajati, kajti čisto neverjetno je, da bi le količkaj upoštevala obstrukcijo kakega Mandića ali Tresić-Pavičića. Kaj pa Hribar?

+ Čudne politične poteze. Hrvaški delegati v ogrskem državnem zboru v Budimpešti skupaj s člani parlamentarne »Jugoslovanske zveze« v avstrijskem državnem zboru nasprotujejo sklepam avstro-ogrške nagodbe, a zagovarjajo — ogrsko hrvaško nagodbo, bolje rečeno, hoteli bi na podlagi ogrsko-hrvaške nagodbe od leta 1868 bratiti se z Madžari in v takem »bratstvu« bi kakor pri reški resoluciji pozabili na Slovence. To so res čudne politične poteze! Ali je pri takih eksperimentnih mestu za slovenske poslance?

+ Zarota v Črni gori. »Slov. Narod« priobčuje včeraj to-le v Ljubljani skovano »brzjavko«:

»Belgrad, 20. novembra. Sobotni članek v »Slovencu«, datiran s Cetinja, v katerem se podlo sumniči srbsko vlado, da podpira revolucionarno gibanje v Črni gori, je napisal, kakor so poizvedbe dognale, neki sodrudi lista »Beogradske Novine«, ki so plačano glasilu sedanje reakcionarne črnogorske vlade. Koliko je potem verjeti časnikarju, ki piše »originalne« dopise s Cetinja v Belgradu, je jasno.«

Namen je prozoren; oškodovati se hoče s tako lažjo našega belgradskega dopisnika. »Narodu« povemo, da nimamo dopisnika samo na Cetinju, ampak še marsikje drugod, tako da nam o črnogorskih razmerah ni treba iskati poročil v Belgradu ali celo iz neresničnih virov »Dnevnega Lista«, »Zastave«, »Srbobrana« in »Pokreta«, katere je ogorčeni črnogorski narod na skupščini v Podgorici zažgal. Da smo imeli prav, ko na te virove nismo nič dali, nam je pritril tudi v Trstu aretirani bivši črnogorski minister Radović, ki je izjavil, da so opoziciji največ škodile grozovite neresnice teh listov. »Narod« je torej v prav slabi družbi. Očividno je sedaj, da so izvestni ljudje spravili neresnice o črnogorskih razmerah v nekatere liste, da bi se tako javnost atentatu — preveč ne čudila. »Narod« polozja tudi s svojimi neosnovanimi sumničeni ne bo prav nič izpremenil.

+ Slovenski liberalni akademiki se zadnje dni nenavadno razburjajo. Šli bi sicer preko njih na dnevni red, da ne bi se nam mladi ljudje smilili. Nekateri graški liberalni dijaki na primer zdaj pridno v »Narod« pisarijo članke proti nemškemu buršovstvu, ker ne pripoznavajo slovenskim dijakom na vseučiliških

tleh enakopravnosti. To je res hudo, toda liberalni slovenski akademiki so zadnji, ki bi imeli pravico se proti temu pritoževati. Ko so nedavno burši iztisnili iz vseučiliške avle »Karinolno« in katoliške akademike z veliko vmeno pretepali, so nekateri slovenski liberalni akademiki to početje odobraval. Nekaj teh akademikov je sledilo za sprejedom nemških buršev in dajalo svojemu pasivnemu veselju duška v protiklerikalnih vzklkih in pomenkih. Burši so premikastili katoliške akademike na podlagi njihovega namišljenega gospodstva na vseučiliških tleh, zdaj pa ta »Hausherrenrecht« uporabljajo proti Slovanom. Ako so slovenski liberalci odobraval prvo, jim mora tudi slednje biti prav. Liberalni graški akademiki so pa tudi protestirali proti S. L. S., češ, da je izdala Slovenstvo, ker je omogočila »ustanovitve druge nemške gimnazije v Ljubljani«. Včerašnji »Narod« pa poroča: Dunaj, 20. novembra. Včeraj je bil tu protestni shod slovenskega naprednega dijaštva z ozirom na slovensko srednješolsko in vseučiliško vprašanje. Na shod so poslala razna slovenska in slovenska dunajska društva svoje zastopnike. Izmed poslancev so se udeležili shoda: Hribar, Roblek, Štrekelj, Mandić, Ivanišević, Dürich, Hrasky, Kalina. Na shodu sta govorila akademika Šavnik in Mravljak, nadalje poslanci Hribar, Ivanišević, Hrasky, Kalina in Dürich. Shod je sprejel resolucijo proti delitvi I. gimnazije v Ljubljani in proti ustanovitvi druge nemške gimnazije na Kranjskem. Resolucija nadalje zahteva, da se vse kranjske gimnazije poslovenijo, da se oživotvorijo slovenske srednje šole na Štajerskem, Koroškem in Primorskem in da se ustanovi vseučilišče v Ljubljani. Poslanec Hrasky je nasvetoval, naj bi »Jugoslovanski klub«, če treba potem nujnega predloga, spravil vse te zahteve pred parlament. Navzoči člani »Jugoslovanskega kluba« so obljubili to storiti. — Ta resolucija je pljusek v vodo. Kako morajo slovenski napredni dijaki natveziti javnosti, da se je na Kranjskem ustanovila druga nemška gimnazija? Dejstvo je, da je S. L. S. dosegla, da se je popolnoma poslovenila dozaj nemška I. državna gimnazija v Ljubljani in da se morajo Nemci iz nje preseliti s svojimi razredi drugam. Če liberalni akademiki nadalje zahtevajo, da se vse kranjske gimnazije poslovenijo, je to čisto nepotrebno, ker je to S. L. S. že sama dosegla brez pomoči »svobodomiselnega« dijaštva. Ravnotako je S. L. S. že zdavnaj storila korake za oživotvorjenje slovenskih srednjih šol na Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Žalostno je le, da je napredno dijaštvo moralo člane »Jugoslovanske zveze« na slednje šele zdaj posebič opozoriti in da so ti člani obljubili to storiti šele zdaj, ko so poslanci S. L. S. brez kakega opomina to že zdavnaj storili. Čudimo se le in zelo pomilujemo napredne mladeniče, da se dajo tako vleči. Le lepo mirujte, gospodje: S. L. S. bo sama storila, kar ve, da je v korist slovenskega ljudstva. Napredna »mladina« naj rajši pridno študira, namesto da trati čas s tako zakasnelimi resolucijami. Kritik ne sprejemamo od ljudi, ki niso niti s palcem ganili proti nameravanemu Profetovemu imenovanju na I. državni gimnaziji in bi se to imenovanje tudi izvršilo, če bi bilo to odvisno od »dela« najnovejših kričarjev. Protestirajte raje proti obnašanju šefredaktera »Slovenije« dr. Trillerja in Hribarjevega naučnega ministra Šubica v Profetovi aferi! Pa ne, da bi vse razburjenje liberalne mladine izviralo le od tod, ker ni bil za ravnatelja I. državne gimnazije imenovan kak skrajno pronsirani liberalec?

+ Proti rovarjenju Velesrbov. Da izvestni srbski krogi po Črnigori in Bosni rovarijo proti Avstriji in njenemu vplivu na Balkanu, je stvar, ki jo čivkajo vrabci na strehah. Kot Slovenci simpatiziramo z bratskim srbskim narodom, toda naša bratska čuvstva ne smejo iti tako daleč, da bi odobraval težnje gotove srbske klike, ki hoče omejiti vpliv naše monarhije na Balkanu. Ondi ima Avstrija zgodovinski poklic in je tudi v interesu avstrijskih Jugoslovancev, da se monarhija na Balkanu gospodarsko in politično utrdi, kajti to bi bilo

tudi Slovincem le v korist. Ako bi zavladal na Balkanu vpliv izvestnih srbskih krogov, bi zavladala anarhija, kajti to je gotovo, da mnenje teh takozvanih »Velesrbov« ne odgovarja mnenju vsega srbskega naroda, ki je pošten in miroljuben, pa se da žal voditi od vsakovrstnih vladajočih struj v Belgradu. Uradno glasilu bosanske deželne vlade piše 20. t. m., da je želja srbskih parlamentarnih krogov, da bi Avstrija izjavila, da je njeno poslanstvo v Bosni dogotovljeno in se potem umaknila iz dežele, kjer je napravila s tolikim trudom red. Če bi se pa to zgodilo, bi nastalo splošno klanje med bosanskimi Srbi, Hrvati in Mohamedanci. Seveda je temu kriv tudi birokratski sistem v bosanski upravi. (Zelo pozno je prišlo pravo izpoznanje med vladne kroge. Op. uredn.) Zato sta baron Burian in minister Aerenthal sklenila izvršiti velike izpremembe pri bosanski upravi in sploh začeti z novo balkansko politiko. Treba napraviti red, piše uradni list, da ne bodo gotovi elementi mogli v kalnem ribariti in se mora napraviti konec velesrbskim utopijam. Avstro-Ogrska mora izjaviti, da se okupiranim deželam ne bo odrekla in da hoče te dežele tudi državnopravno združiti z monarhijo. — Ako Avstrija to res izvede, treba ta korak pozdraviti. Izpremeniti pa bo morala korenito protislovensko balkansko politiko in baron Aerenthal bo moral pometati z veliko metlo, da izčisti Bosno ostankov politike Goluchowskega. Jasno pa je tudi, da bo treba Ogrom dopovedati, da je njihov apetit po Bosni neutemeljen in jim ga bo treba pokvariti. Kakor pa stoje stvari sedaj, avstrijski krogi te nalogi najbrž ne bodo kos, ako ne slečejo docela svojo dosedanje kožo.

— Čez deset milijonov kron znaša baže letošnji vinski pridelek na Kranjskem, kajti po Gombačevi cenitvi se je pridelalo vsega vina na Dolenjskem in Notranjskem okrog 240.000 do 250.000 hektolitrov (glasom statističnih podatkov celo 280.071 hektolitrov), toraj več, kakor sploh kdaj tudi pred trtnoušno dobo. Ker se vinogradstvo pri nas vedno bolj širi, se tej panogi kaže še lepa bodočnost v gmetnem oziru. Glasom statističnih podatkov odpade: Na postonjsko glavarstvo 35.185 hl, na krško glavarstvo 66.735 hl, na novomeško glavarstvo 49.905 hl, na črnomeljsko glavarstvo 119.178 hl, na litjsko glavarstvo 8.852 hl, na kočevsko glavarstvo 216 hl; skupaj 280.071 hektolitrov ali 500.126 veder.

— Povratek izseljencev. V par dneh priplove na Reko parnik »Cunard Linie« »Panonia«, s katerim se vrača v domovino 2000 hrvaških, ogrskih in slovenskih izseljencev.

— Zaklad za odvrčanje letike. Kakor znano, dovolila je vlada iz prihrankov leta 1906. svoto dveh milijonov kron za odvrčanje letike in hoče ta fond še dalje pomnoževati. Zaklad upravlja poseben kuratorij, ki bode imel meseca decembra svojo prvo sejo, v kateri bode sklepal o razdelitvi obresti za leto 1907 in 1908. »Avstrijsko pomožno društvo za bolne na pljučih« ima v kuratoriju tri zastopnike. Ker zastopajo ti obenem interese deželnih pomožnih društev, sklical je predsednik dr. Ivan grof Larisch na dan 24. t. m. zborovanje zastopnikov vseh deželnih pomožnih društev, na katerem naj se določi način, kako se imajo obresti razdeliti na posamezne kronovine. Kranjsko pomožno društvo zastopal bode glavni tajnik dr. Démetér Bleiweis-Trsteniški, ki je zbral vse tozadevno gradivo, da dokaže, kako potrebna je Kranjska izdatne pomoči. Treba je le naglašati, da zavzema Kranjska glede števila smrtnih slučajev za jetiko tretje mesto mej avstrijskimi kronovinami. Neugodnejše razmere kaže le še Trst z okolico, kjer vpliva veliko število tujcev na številke in pa Slezija. Mej avstrijskimi mesti ima Ljubljana še vedno največ mrlincev za jetiko. Seveda je tu vpoštevati deželno bolnišnico, v kateri se zbirajo bolniki iz cele dežele. Vendar je naglašati, da kažejo druga mesta, ki imajo tudi velike bolnišnice in celo industrijalna mesta z enakim številom prebivalcev znatno manjše številke. A tudi drugod

vso potjo sem smatral vsakega, ki me je srečal, kot tajnega redarja ali zasledovalca, tako je curkoma lil pot po meni, predno sem dospel v Brixton Road. Sestra me je povpraševala, kaj mi je in zakaj sem tako prepaden in bled. Potolažil sem jo s tem, da sem moral vsled tativne v hotelu prečuti vso noč.

Nato sem odšel na zadnji konec dvorišča v premišljevanju, kaj na sedaj storim.

Imel sem popred nekega prijatelja, po imenu Maudsley, ki pa je tudi zabredel na kriva pota ter ravno tačas odsedel prisojeni mu zapor. Ta mi je nekoč pripovedoval o raznih zvijačah tatov in kako znajo ti ukradene stvari prikrivati. Vedel sem, da me on ne bode izdal, ker bi tudi jaz mogel o njem marsikaj povedati. Sklenil sem toraj obiskati ga v Kilburnu ter mu stvar zaupati. Nadejal sem se, da mi nasvetuje, kako spraviti kamen v denar. Toda kako priti neopaženo do njega? Spomnil sem se strahu, ki sem ga prestal med potjo. Saj je bilo vsak hip mogoče, da me primejo in preiščejo ter najdejo dragoceni kamen v žepu mojega telovnika. Ko sem tako premišljeval, slonel sem na steni ter ogledoval gosi, ki so se gugale okrog mene. Naenkrat mi šine v glavo misel, kako bi prevaral tudi najbistroumnejšega detektiva celega sveta.

»Sestra mi je pred nekaj tedni obljubila za božično darilo najlepšo gos, zato sem vedel, da bode tudi držala svojo obljubo. Sklenil sem vzeti takoj s seboj to gos, dragoceni kamen pa odnesti v Kilburn v — goskinem želodcu. Na dvorišču v ozadiju stoji lesena koliba in tja sem pripodil eno izmed gosi, veliko in lepo žival bede barve z črnopisanim

repom. Viel sem jo, odprl ji s silo kljun in ji pobasal kamen v goltanec s prstom, kolikor daleč sem mogel doseči.

Požrla je kamen in čutil sem celo, kako ji je zdrčal po goltancu doli v želodec. Zbijala pa je s krili in pri tem kričala tako, da je prišla sestra iz hiše ter vprašala, kaj se je zgodilo. Ko sem ravno hotel odgovoriti, iztrgala se mi je žival ter odletela med druge.

»Kaj pa si vendar počel z gosjo, James?« me je vprašala.

»Hotel sem se sam prepričati, katera je najtolstejša, ker si mi eno obljubila za božične praznike,« sem ji odgovoril.

»O, zate smo gos že posebej določili; imenujemo je sedaj le Jamesovo pečenko. Glej jo, ono-le belo, tam na oni strani. Šestindvajset jih je, ena za te, ena za nas in dva tucata za prodajo.«

»Lepa hvala, sestra,« sem ji odvrnil, »pa če ti je vseeno, jaz bi raje imel to, ki sem jo pravkar držal v rokah.«

»Toda ona je najmanjše tri funte težja,« je pripomnila sestra; nalašč zate smo jo pitali.

»Vseeno, jaz bi raje to drugo in vzamem jo takoj s seboj,« sem ji odvrnil.

»No, kakor že hočeš,« je dejala ter me nekoliko začudeno po strani pogledala; »katero toraj hočeš?«

»Ono-le belo s pisanim repom, ravno v sredi.«

»Meni je prav; kar vjemi jo ter vzemi jo s seboj.«

»Tako sem tudi storil, Mr. Holmes in odnesel gos s seboj v Kilburn. Povedal sem

prijatelju naravnost, kaj sem storil. Ta se je samega smeha vsled tega tolkel po kolenih. Nato sva gos zaklala ter ji razparala goltanec in želodec. Mislite si, da mi je zastala kri in srce nehalo biti, ker ni bilo o kamenu ni duha ni sluha. Vedel sem takoj, da se je pripetila strašna pomota. Pustil sem zaklano gos na mestu in tek, kolikor hitro sem mogel nazaj k sestri in na dvorišče za perutnino. Toda niti ene gosi ni bilo več tam.

»Kam pa so prešle vse gosi?« sem zaklical sestri z daleka.

»Trgovcu sem jih oddala, James.«

Kateremu?

Brickinridge v Covent Garden.

»Ali je bila med njimi še ena gos s pisanim repom?« sem vpraševal nadalje, »prav taka, kot sem si jo izbral jaz?«

»Seveda, James, dve sta bili enaki; tudi jaz jih nisem mogla razločiti.« —

Sedaj mi je bila stvar jasna, in letel sem zopet, kolikor so me nesle noge, k trgovcu. Toda ta Breckinridge je vse gosi tudi že dalje prodal, za nobeno ceno pa ni hotel povedati komu. Sami ste ga čuli nocoj. Na enak način me je vsakokrat od početka odpravil, da bodem še zblaznel in čestokrat se zdi tako tudi meni samemu. In sedaj — sedaj imam na sebi pečat tatu, in vendar nimam od vsega bogastva niti sence dobička, od bogastva, za katero sem zapravil in prodal svoje dobro, pošteno ime. O Bog, o Bog, ti mi pomagaj!

Zakril si je obraz z obema rokama ter začel krčevito plakati. — Dolg molk je sledil pripovedovanju in temu prizoru. Nič ni motilo tišine, kakor težko dihanje nesreč-

nega mladeniča in Holmesovo enakomerno bobnanje s prsti po mizi.

Naposled je Holmes vstal ter odprl vrata. »Odidite!« je dejal.

»Kako?! O, Bog vam tisočero povrni!«

»Niti besedice več; takoj proč!« Res ni bilo treba več besedice. Kot bi trenil, bil je zunaj in doli po stopnicah. Slišala sva, kako so se zaprla vežna vrata in obenem so se tudi porazgubili glasovi njegovih urnih korakov.

In naposled, Watson,« dejal je Holmes ter snel svojo priljubljeno pipo, — »naposled tudi nisem le zato v službi policije, da bi vedno pomagal ondi, kjer sama ni v stanu biti kos. Če bi utegnila stvar za Hornerja slabo končati, bilo bi to kaj drugega. Ampak ta mladenič ne bode kot priča nastopil proti njemu in tako se bode morala preiskava na vsak način ustaviti. Mogoče je, da nisem pravilno ravnal, da sem zakrivil morda veliko zlo; ravnotako pa je mogoče, da sem rešil izgubljeno dušo pogube. Ta mladenič ne bode storil nobenega zločina več. Njegov strah je bil preveč strašen.

Ce bi ga spravil sedaj v ječo, bilo bi ravno tako, kakor bi ga hotel izročiti ječi za vse življenje. Sicer pa živimo ravno v dobi splošnega pomiloščenja. Slučaj sam nama je pomagal rešiti posebno zagonetko in enega izmed najbolj čudnih, četudi ne težko razrešljivih dogodkov. Že to, da je stvar povoljno rešena, naj nama bode v zadoščenje.

Stori mi uslugo ter pozvoni; poskusiti hočeva s preiskavo druge vrste.

na Kranjskem so razmere neugodne. Oziroma se le na Idrijo, kjer vpliva neugodna lega mesta in delo v rudniku na zdravstvene razmere. Tu umre 70 na 10.000 ljudi za jetiko, kar je že zelo visoka številka. Med mladi je 20 do 30 odstotkov jetičnih. Razmere so tu tako neugodne, da je odposlanstvo krajevnega odbora rudarske zadruge vročilo deželnemu predsedniku o priliki poseta mesta prošnjo, da se naj v Idriji ustanovi oskrbovalnica za jetičnike. Z ozirom na te razmere potrebuje tedaj Kranjska izdatno večje pomoči, kakor druge kronovine. Zborovanje na dan 24. t. m. je tem važnejše, ker bo na njem določeni način razdeljevanja obveljal skoro gotovo za več let. Prispevki za leto 1907 in 1908 se bodo deželnim pomožnim društvom za bolne na pljučih vposlajali meseca januarja.

— **Polžušen samoumor.** Iz Drage na Kočevskem se nam piše: Včeraj, 19. t. m. zjutraj ob 2. uri si je za tukajšnjim pokopališčem prerezal vrat tukajšnji občinski tajnik in je padel v omedlečevje. Okoli 8. ure zjutraj ga je našla njegova žena v krvi; zavedel se je zopet in je šel ž njo v stanovanje. Za tajnika v Drago je prišel nesrečnež pred dvema mesecema iz Rogatca na Štajerskem. Auerspergov logar Künzl, zagrizen vsenemec, župan in še dva občinska odbornika so mu v ponedeljek, 18. t. m. zvečer, odpovedali službo brez vprašanja občinskega odbora, tako, da bi prihodnji dan, 19. t. m., ne bil smel več priti v občinsko pisarno. Siromak v ubožstvu in pomanjkanju vsega, je bil ob službo in vržen takorekoč na cesto. Iz obupnosti se je hotel zaklati. Najprej mu je rano spretno obvezal tukajšnji orožniški stražmojster ter energično posredoval pri županstvu, da so poslali po zdravnika v Čabar, ki je prišel in nesrečnežu rano zažil. V ponedeljek zvečer je bil napisal pismo, v katerem pripoveduje, kakor da gre v smrt. Iz pisma se razvidi, da je Künzl tisti večer najbolj divjal zoper tajnika. Pismo je pri g. orožnikih.

— **Razpisani sta učiteljski službi** v Hrvaškem brodu, okraj Krško, do 25. dec., in v Ribnici do 18. dec.

— **Tujcev na Bledu** je bilo letos za 1500 več kot druga leta.

— **Društvo slovenskih profesorjev.** Letošnja glavna skupščina bo o božičnih praznikih. Na dnevnem redu bo med drugim: volitev predsednika, poročilo o šolskih knjigah, poročilo o »Državni zvezi«, resolucija o slovenskem srednjem šolstvu, odprava oziroma izprememba mature. Želeli je, da referira o poedinih točkah čim največ gospodov članov in da se prijavijo še drugi novi referati oziroma predlogi. Natančneje bo dan in dnevni red določen pozneje.

— **Tombola na Bledu.** V nedeljo, dne 24. t. m., priredi društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu tombolo za društvene namene ob 4. uri popoldne v gostilni »Kaps« v Gradu. Ker je čisti dohodek namenjen za društvene namene, je upati velike udeležbe. Po tomboli prosta zabava.

— **Poštna zadeve.** Dne 18. septembra t. l. razposlale so se okrožnice glede zboljšanja razmer uradnikov pri razrednih poštah uradih ad circulandum pri vseh razrednih poštah uradih proti povratku na Rakek. Ker se pa te okrožnice do danes niso povrnila in jih predsedstvo potrebuje, se dotični poštni uradi, kjer omenjene okrožnice ležijo, naprosijo, da iste takoj vrnejo na Rakek.

— **Promoviral** je danes na dunajskem vseučilišču gospod cand. prof. Pavel Grošelj za doktorja filozofije.

— **Službi kletarskih nadzornikov razpisani.** Na podstavi § 13. zakona z dne 12. aprila 1907, drž. zak. št. 210, o prometu z vinom, vinskim moštom in vinsko drozgo, se razpisuje skupno za Štajersko, Koroško in Kranjsko dve službi kletarstvenih nadzornikov. Imenovanje se izvrši za zdaj začasno na dobo enega leta, in sicer s prejemki X. činovnega razreda in s popotnim pavšalom po 2500 kron, pri čemer bo izkazati najmanj 150 popotnih dni. V pošte se jemlje samo taki prosivci, ki so dovršili z dobrim uspehom vinarsko šolo ali kakšen drugi zavod, na katerem se uči poljedelska kemija, oziroma ojnologija kot glavni predmet in ki morejo izkazati dovršeno večletno uporabo v kletarstvenih ali drugačnih vinarskih obratih. Vrhutega se zahteva natančno poznanje nadzorstvenega ozemlja in znanje v tem ozemlju navadnih deželnih jezikov. Prosivci, ki so že prestopili 40. leto svojega življenja, morajo prositi v svoji prošnji obenem tudi za izpregled starosti. Pravilno opremljene prošnje je nasloviti na c. kr. poljedelsko ministrstvo ter jih vložiti najkasneje do 5. decembra t. l. pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani.

— **40letnico učiteljevanja** je te dni praznoval na Ježici šolski vodja g. A. Žibert.

— **Cestni rop v bližini Voloske.** Dne 18. t. m. ob 1. uri popoldne je bila gospe Marija Leng, ki je šla v Volosko, od štirih mladih pobalnikov na cesti napadena in oropana denarnice s 30 kronami, toda kmalu se je posrečilo varnostnim organom roparje izslediti in aretirati. Ti nadebudni dečki so: Gustav Takacs, star 17 let, Ludovik Harsanyi, star 16 let, Iv. Feher, star 16 let, vsi iz Budimpešte in Franc Messaros, star 19 let, iz Vessprema. Izročili so jih sodišču.

— **Državno podpora** za upravne stroške v znesku 3000 K je dobila kranjska kmetijska družba, za izdajo »Kmetovalca« pa državno podporo 2000 K.

— **Surovi mož.** Posestnik Janez Prosen iz Predoselj pri Kranju jako surovo postopa s svojo ženo. Pred nekaj dni jo je zopet tepel po glavi z noko trdo rečjo, nato pa porinil v klet, ker jo je imel 7 dni brez vsake hrane in postrežbe zaprto. Vsled zadobljenih poškodb in oslabilosti morali so jo oddati v de-

želno bolnico, njenega ljubeznivega moža so pa zaprli.

lj **Župno cerkev v Šmartnu pri Litli** bodo prihodnje pomlad preslikali, ker so stene do zdaj znotraj še prevlažne. Leta 1909, bodo postavili v nji tudi nove orgle, za sedaj si pomagajo pri službi božji s harmonijem. Orglje bodo stale okoli 4000 gld. in bodo imele dva manuala. Znotraj manjka cerkvi še mnogo oprave, čvetero novih oltarjev in drugo.

Štajerske novice.

š **Občinske volitve v Gradcu.** Včeraj je volil III. razred. Nemški nacionalci so to pot kar brez boja prepustili socialnim demokratom III. razred. Izvoljeni so socialni demokrati, ki so dobili po 1340 do 1241 glasov. Krščansko-socialni kandidati so dobili letos več glasov kot lani in sicer od 487 do 534 glasov.

š **XL. redni občni zbor društva »Slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju«** se vrši dne 24. listopada 1907 ob dveh popoldne v pisarniških prostorih gospoda dr. Josipa Karlovška, odvetnika v Celju.

š **Prepovedano popravljanje.** V poštni hranilni knjižici je trgovski pomočnik Martin Bouha popravil številko 20 K v 200 K in je vzdignil tako 32 K. Ko je še enkrat poizkušal svojo »srečo«, so ga prijeli in ker je tako popravljanje hranilnih knjižic prepovedano, je Bouha dobil za kazen pet mesecev ječe.

š **Tat v cerkvi.** Iz podružnične cerkvice sv. Magdalene pri Pragarskem je neznan tat ukradel zlat kelih, vreden okoli 300 K.

š **Iz Celja.** Neko posebnost smo Celjani dne 20. t. m. dopoldne doživeli; mil. g. opat F. Ogradi je namreč poročil našega pridnega in vsem priljubljenega cerkovnika g. Valentina Korošec z gđno. Nežiko Steblovnik, doma iz Pake v Savinjski dolini. Po poroki je imel mil. g. opat nagovor na oba novoporočenca.

š **Legar razsaja** v celjski okolici, v zadnjem času posebno hudo na Hudinji. In vendar so v Celju še vse šole odprte in ljudje hodijo mirno iz okuženih hiš po Celju. Tudi v mestu je več slučajev te bolezni — a o tem se molči. Treba bi bilo odločnega nastopa od sanitetnih oblasti!

š **Promoviran** bo danes na graškem vseučilišču g. Arno Pernat, pravni praktikant pri sodišču v Ormožu za doktorja prava.

š **Neumnost ali budalost?** Nemški listi trdijo, da slovenski profesorji »prestavljajo« nemške učne knjige za srednje šole. Temu nasproti bodi povedano, da slovenski profesorji pišejo slovenske učne knjige za srednje šole. Štajersko bo pri tem častno zastopano: gosp. profesor Matek v Mariboru je že spisal in pripravil knjige za matematiko na višji gimnaziji, gosp. profesor dr. Poljanec pa prirodoslovne knjige. Pripravlja se tudi nova slovenska slovestvena čitanka za najvišja razreda srednjih šol.

Koroške novice.

k **Ustrelil** se je dne 20. t. m. v Spodnji Goričici pri Celovcu blizu neke kovačnice 30 let star mož. Ustrelil se je z revolverjem ter mu je šla krogla ravno skozi sence. Bil je takoj mrtev. Dognati se ta dan ni moglo, kdo da bi bil samoumorilec. Po obleki je bilo le soditi, da je kmečkega stanu.

k **Prvi sneg v nižavah** na Koroškem je naletaval 20. t. m. zjutraj, pa še tisto kar je padlo, je takoj izginilo. Na večer tega dne je pa zopet začelo prav po malem snežiti. Ker je temperatura zelo padla in se oblači, bode letos začelo redno kmalu snežiti. Mrzlejši dnevi pa tudi opominjajo, da se je treba pripraviti na bližajočo zimo.

k **Poročil** se bo v nedeljo gosp. Anton Coriary, učitelj v Vrbi, z gđno. Uršulo Šuster.

Ljubljanske novice.

lj **Vabilo k zabavnemu večeru** ki ga priredi ženski oddelek »Slovenske krščansko-socialne zveze« v nedeljo, dne 24. novembra 1907, v društveni dvorani, Franciškanke ulice. Spored: E. Adamič: »Lipa«, poje društveni mešani zbor. Govor, govori profesor dr. I. Janežič. J. Aljaž: »Pri belbelki«, poje društveni mešani zbor. (Nova skladba, besedilo S. Gregorčiča.) »Sirota«, deklamuje F. Černič. H. Volarič: »Slovenska pesem«, poje društveni mešani zbor. S. Gregorčič: »Stara mati«, deklamuje I. Zakrajšek. Kordula, veseloigra v dveh dejanjih. — Po igri prosta zabava. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 80 h, tretje vrste 30 h. Stojišča po 20 h. — K obilni udeležbi vabi odbor.

lj **Prvi sneg** je naletaval danes ponoči. lj **Shod poštinih uradnikov** ljubljanske podružnice društva poštinih uradnikov na Dunaju, kateri se vrši v nedeljo, dne 24. listopada 1907, ob 4. uri popoldan v salonu hotela »Ilirija« v Ljubljani. Spored: 1. Nagovor predsednika ljubljanske podružnice. 2. Poštinih uradnikov napredovanje v plači. (Poroča oficijal Sirnik.) 3. Službena pragmatika. (Poroča oficijal Semrov.) — Odbor ljubljanske podružnice.

lj **Odredbes mesarjem.** Mestni magistrat odredil je v smislu § 52. obrtnega reda, da morajo vsi mesarji brez razlike imeti v svojih prodajalnicah, oziroma na stojnicah, na vidnem mestu označene cene mesa vsake vrste po kakovosti in množini. Prestopki te odredbe se bodo kaznovali po določilih § 13. obrtnega reda.

lj **Ujel se je.** V nekem tukajšnjem hotelu je dne 11. t. m. ukradel bivši dijak Vinko Stoklas, rodom iz Leskovca pri Ptuj, nekemu svojemu tovarišu 50 kron denarja, s katerim se je peljal v Zagreb in ga tam zapravil. Prišel je pa nazaj in hotel dobiti pri magistratu podporo. Ker so ga spoznali, so mu dali mesto podpore v denarju, jesti ričet in ga oddali sodišču. — Tudi splošno znano Malči P. so djali pod ključ, ker je pred par dnevi ukradla nekemu moškemu 28 K vredno uro z verižico. Tudi to, ki je bila že v »rumeni hiši« na Poljanskem nasipu, so izročili sodišču.

lj **Radi oddaje mestne vožnje** bo 27. novembra ob 10. uri dopoldne na magistratu ponudbinska razprava.

lj **Spored porotnih obravnav pri tukajšnjem deželnem sodišču.** Dne 25. t. m. Ivan Urh, dninar iz Dvorja zaradi zažiga in Gregor Troha, posestnika sin v Javorju, zaradi hudodelstva uboja. Dne 26. t. m. Blaž Šavs, posestnik na Bašeljnu, zaradi hudodelstva uboja in Jožefa Knaus, babica in nadsprevodnikova žena zaradi hudodelstva goljufije. Dne 27. t. m. Janez Podbevšek, bivši pismonoša, zaradi hudodelstva zlorabe uradne oblasti in Janez Dolenc, hlapec v Pridobnem, zaradi hudodelstva tatvine. Dne 28. t. m. Janez Jerman, delavec na Javorniku, zaradi hudodelstva uboja. Dne 29. t. m. Jakob Černe, tovarniški delavec v Dobrunjah, zaradi hudodelstva uboja in Janez Weithauser, konjaški pomočnik ter Jakob Jeraj, delavec v Smledniku, zaradi hudodelstva uboja. Dne 30. t. m. Ignacij Tomic, bivši pismonoša na Jesenicah, zaradi zlorabe uradne oblasti. Mogoče, da pride še nekaj drugih slučajev na vrsto.

lj **Popravek.** K v ponedeljek priobčeni notici »Noč ima svojo moč«, smo naprošeni konstatirati, da se gostje niso stopili v Kramarjevi gostilni na Dolenjski cesti, ampak v Putrihovi gostilni.

Razne stvari.

Konstantin Veličkov umrl. Iz Sofije se poroča, da je preteklo nedeljo umrl v Grenoble znameniti bolgarski pisatelj Konstantin Veličkov v 52. letu, nenadne smrti.

Sto dinamitnih bomb je našla policija v Lisaboni v nekem stanovanju. Portugalskim časopisom je prepovedano omenjati to zanimivo najdbo, ki je gotovo središče kake zarote proti portugalskemu kralju. Policija je dobila bombe vsled eksplozije dveh bomb, ki sta v dotični hiši ranili dve osebi.

Dvoboj z bajoneti sta imela vojaka Santoro in Matera 4. kazenske stotnije v Peschieri na Laškem. Santoro je dobil vboj v pljuča, njegov nasprotnik pa tako rano v trebuh, da so mu izstopila čreva.

Zarota proti Rockefellerju. V Omahi, v državi Nebraska v Ameriki so odkrili zaroto, katere namen je bil umoriti milijonarja Rockefellerja.

Štiri osebe umoril. V vasi Hoselkic na Brandenburškem je brezposelni trgovec Lück iz Charlottenburga zabodel svojega očeta in njegovo gosposinjio. Nato je zadal z nožem 10 smrtonosnih ran ženi svojega brata in težko ranil še neko drugo žensko. Naposled je Lück samega sebe na pokopališču ustrelil. Lück je zahteval od očeta denarja, ker ga pa ni dobil, je izvršil strašna dejanja.

Telefonska in brzojavna poročila.

SLOVENSKI NAPISI V TRSTU.

Trst, 21. nov. Namestništvo je razveljavilo sklep tržaškega mestnega sveta, da morajo biti javni napisi na trgovinah tudi italijanski.

NAGODBENI ODSEK.

Dunaj, 21. nov. Nagodbeni odsek je sprejel v specialni debati točke o železniških zadevah, o konzulatih in trgovski statistiki ter razpravlja o skupini glede varstva patentov in varnostnih znamk.

ZNIZANJE SLADKORNEGA DAVKA.

Dunaj, 21. nov. Češki klub je z ozirom na splošno draginjo sklenil zahtevati od vlade, naj zniža sladkorni davek.

ZA ZNIZANJE POŠTINIH IN BRZOJAVNIH PRISTOJBIN.

Dunaj, 21. nov. Jutri bo predložen državnemu zboru nujni predlog proti povišanju poštinih, brzojavnih in telefonskih pristojbin. Predlog bodo podpirale vse stranke.

NENEMŠKO DIJAŠTVO.

Dunaj, 21. nov. Zaupniki vsega nemškega dijaštva so sklenili, da naj se ne reagira na provokacije nemških dijakov od pretekle sobote.

POLJSKI MINISTER.

Dunaj, 21. nov. Jutrišnja »Wiener Ztg.« bo objavila, da odstopi poljsko minister-rojak Dzieduszycki in da na njegovo mesto stopi Abrahamowicz.

OGRSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NA DUNAJU.

Budimpešta, 21. nov. Ogrski ministrski predsednik Wekerle je došel na Dunaj in je imel najprej pogovor z avstrijskim ministrskim predsednikom. Nato je imel Wekerle dveurno konferenco pri cesarju. Po avgijenci je Wekerle na razna vprašanja odgovoril, da je poročal cesarju o tekočih zadevah. Na vprašanje, ali je bil govor tudi o Hrvatih, je dejal Wekerle: »Upamo, da bomo s Hrvati kmalu opravili. To bo v prvi vrsti izvršil hrvaški ban.« Glede poblastilne postave za nagodbo, je rekel Wekerle, da je bila ta postava že pred časom rešena. Na vprašanje, ako bo v ogrskem državnem zboru nagodba rešena do novega leta, je Wekerle odgovoril: »Da!

Nagodba bo prav gotovo v ogrskem državnem zboru ob pravem času rešena.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 21. nov. Današnja seja ogrskega drž. zbora je mirna. Vrše se poimenska glasovanja, ki so bila včeraj določena za današnji dnevni red. Razvila se je kratka debata o poslovniku. Justh je hotel konstatirati navzočnost 20 poslancev, ki so včeraj zahtevali poimensko glasovanje. Poloniyi se je uprl, češ, da bi se to moralo zgoditi včeraj.

ČASTNA AFERA JUSTH-SZMRECSANYI PORAVNANA.

Budimpešta, 21. nov. Častna afera med zborničnim predsednikom Justhom in poslanecem Szmracsanyijem, ki je Justha razžalil, češ, da poslovnik tolmači, nepatriotičko, se je na prijateljski način poravnala.

ČRNOGORSKA SKUPŠČINA.

Cetinje, 21. novembra. Danes se je sestala črnogorska skupščina.

IZJAVA BOLGARSKEGA MINISTRA STANČIOVA.

Sofija, 21. novembra. Bolgarski minister za zunanje zadeve je v sobranju dementiral, da obstoji tajna zveza z Rusijo, pač pa je Bolgarija v dobrih odnosih z vsemi državami in se bo tudi s Srbijo glede na makedonsko vprašanje čisto sporazumela. Kar se Turčije tiče, zahteva Bolgarska enakopravnost bolgarskih državljanov turške države z ostalimi. Bolgarska vlada bo tudi podpirala reformno akcijo v Makedoniji, dasi bo še dolgo trajalo, predno se bo dosegel uspeh.

SENZAČNI PREOBRAT V PROCESU NASI.

Rim, 21. nov. Zagovorniki Nasijevi pred senatom so zahtevali, naj se jim dovoli vpogled in pregled računov računskega dvora, da dokažejo, da so se še pred Nasijevim ministrstvom godile v ministrstvih nerednosti in se izdajale tajne vsote. Ker senat ogorčen to zahtevo zavrne, je pet Nasijevih zagovornikov odložilo zagovornišvo. Nasi sam je protestiral proti temu, da je predsednik vzel njegovim zagovornikom besedo, očital senatu protizakonito postopanje, ker noče odkriti nerednosti, ki so se godile še pred Nasijevim uradovanjem in pretil s politično akcijo po deželi. Senat je sklenil proti Nasijevim zagovornikom postopati disciplinarno.

KRIZA NA FRANCOSEKEM.

Pariz, 21. nov. Vsled odstopa dosedanjega voditelja radikalcev Sarriena proti ministrska kriza, kajti če zmaga opozicija v tej stranki, ne bo Clemenceaujevo ministrstvo našlo več zaslonbe pri radikalni parlamentarni večini.

ŽENSKÉ PRIČE PRI POROKAH.

Bruselj, 21. nov. V zbornici se je sprejel predlog, da smejo odslej tudi ženske pri porokah biti za priče.

Tržne vesti.

(Dne 21. novembra 1907.)

Poročilo avstrijskega poljedelskega ministrstva se glasi ugodno ter se konečno potrjuje, da smo imeli srednje dobro letino. Turšica se je jako dobro obnesla.

Ogrsko poročilo pa napeljuje vodo na mlin budimpeške špekulacije. Znano je dovolj, da so bila poročila ogrskega ministrstva še vedno tendenciozna in tako se tudi zadnjemu poročilu ne more zaupati, ki se glasi neugodno.

Budimpeški termini notirajo danes ne-utemeljeno visoko. Za pšenico se zahteva že 13/20 do 30—, rž 12— do 12/40 in te cene, ki jih diktira budimpeški terminski švindler moramo plačevati tudi Avstriji vkljub svoji dobri letini.

Konzum se sicer kolikor mogoče rezervira, vendar kupiti mora potrebno, plačati mora najvišje zahteve, ker ogrski židje že skrbje za to, da ne pride preveč blaga na trg in bi ponudbe pritiskale cene.

Hos je naredila predvčerajšnjim znaten korak na obeh borzah, ker Avstrijem konečno ne preostaja drugaz, kakor capljati za Budimpešto, ako tudi neradi. Vseh višjih zahtev: promet popolnoma ustavil.

Pšenica. Vsled neugodnega ogrskega poročila so budimpeški špekulantje koj potisnili ceno za 20 v. višje ter so potegnili za seboj tudi dunajsko borzo. Ponudbe skromne, promet najmanjši, tendenca stalna.

Rž. Ker ima to zrno jako živahen promet, zategadelj ravno temu pritiskajo ceno navzgor. Že zadnjič smo poročali, da se je pojavila na praški borzi poznanjska rž.

Oves. Akoravno nikamor ne gre, je promet nezadosten, vendar s ceno treba iti navzgor in zategadelj se zopet za približno 5 do 10 v. več zahteva.

Turšica je z ozirom na pšenico in drugo prepoceni, treba ceno dvigniti in zato moramo beležiti znatno zvišanje cene.

Uradno notira dunajska borza 19. t. m.: **Pšenica**, tiska, nova 13/05 do 13/55, z Južne železnice 12/40 do 12/70, avstrijska, nova 12/25 do 12/55.

Rž, razna ogrska, 12/05 do 12/30, avstrijska 12/05 do 12/30.

Turšica, ogrska, stara, 8/10/25, nova 7/40/70.

Činkvantin, star, 8/75/9/05, nov 8/40/70.

Oves, glede na kvaliteto in provenienco 8/45 do 9/25.

Hmelj. (Zalec dne 19. novembra.) Zanimanje za blago je postalo zopet večje, cene so poskočile za 10 do 15 kron. Višje in srednje vrste so ostale K 128— do 135—, prve vrste K 140—.

• Delniška družba „**ZDRUŽENIH PIVOVAREN**“ Žalec in Laško
 priporoča svoje **izborna pivo**. — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko).
 Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).
 Pošiljatelj na dom sprejema restavracije „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

VODOVODI
 kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači
 specialni tvrdki. (Tehniške ocene
 in načrti **zastoj**, ko se poveri
 :: :: :: :: gradba :: :: :: ::

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik
 Ljubljana 2457 7
 Beethovnova ulice 4. Brzjavlj: Lachnik, Ljubljana.

MOHORJANI!

Spominjajte se „Narodne šole“ v
 Št. Jakobu v Rožu!

Parove sprejema upravništvo „Slovenca“.

Novosti **te sezije!**

A. Lukić

Ljubljana, Pred škofijo 19

Priporoča svojo novo ure-
 jeno veliko zalogo iz-
 gotovljenih oblek za
 gospode, dame, dečke
 in deklice po najnižjih
 cenah. 2397 16

FRANC JOZEFOVA grenka
 voda.

300 vinskih sodov

po 300, 400 in 700 litrov iz hrasto-
 vega lesa, prav dobro vzdržanih,
 oddaja po prav nizkih cenah

trrdka M. Rosner & drug

2351 (6-12) Ljubljana.

China

Železo Malaga, znamenje „orel“, za tvoritev krvi pri
 belici, slabosti, utrujenosti, najboljša krepi. o sredi-
 stvo za gospo in otroke ter rekonvalescentne. Radi
 kem. sveže China z želatino lahko vsprejemljivo,
 kar pri navadnem železu, vnu ni vselej lahko mo-
 goče. Cena mali steklenici 2 K, veliki stekli. K 5-60.
 Izdeluje in pošilja tudi po pošti

lekarna pri „orlu“

kemika **Mardetschlagerja**

Ljubljana, nasproti Tranče, Jurčičev trg,
 2577 Pozor! na bivališče trrdke! 5-3

Službo 2628 2-1

cerkvenika in organista

razpisuje župni urad na Homou,
 p. Radomlje, do 5. decembra. (Poleg
 lepega, prostega stanovanja so dohodki v
 denarju, v biri, v sadnem vrtu in veliki
 njivi.) Nastop do Svečnice.

Gospodična,

zmožna obeh deželnih jezikov, želi na-
 stopiti službo v kaki pisarni.
 Ponudbe se prosi poslati pod:
 »Služba«, poste restante
 Ljubljana. 2626 2-1

Podružnica
 v Spljetu.

Delniška glavnioca:
 K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča k zrebanju 1. decembra

promese na državne srečke 1. 1864 cele . . . K 20.— glavni dobitok
 polovice K 11.— K 300.000.—
 Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2%,
 vloge na tekoči račun proti 30dnevni odpovedi po 5%.

Podružnica
 v Celovcu.

Rezervni fond:
 K 200.000.

Podružnice:
 Praga s menjalnicami: Oraben 25, Mala stran, Most ulice 17, Baden, Brno,
 Opatka Ljpa, Opatka Kamenec, Horavski Kumborg, Rüdling, Novi Jidin, Placov,
 Svibava in Liberec.
 Menjalnice na Dunaju:
 I. Wollzeile 10, II. Taborske 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. La-
 wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 80 a,
 VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse
 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 50, XVIII. Währingerstrasse 92,
 XIX. Döblinger Hauptstr. 35, XIX. Hauptstrasse 23.

Menjalnična delniška družba 45 150-143
„MERCUR“
 Dunaj, I. Wollzeile 10.
 Akc. kapital K 20.000.000. Reser. zaklad K 8.500.000

Najkulantnejši
nakup in prodaja
 vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk,
 devis, valut in denarja.
Zamenjava in eskomptiranje
 izrabanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

! Ponos !

vsake gospodinje je dobra kava, zato naj ne manjka v nobenem gospodinjstvu

Planinškove pražene kave.

Vsaka gospodinja, ki je le enkrat poskusila

Planinškovo praženo kavo

jo kupuje vedno, ker je ta kava vedno sveža in pražena potom vročega
 zraka, skrbno izbrana nezdravih in nesrečnih sra, vedno enake kakovosti,
 najzdravnejša — zato **najcennejša**. Nobena gospodinja naj ne opusti
 vsaj enega poskusa. 2574 31

Prva ljubljanska velika žgalnica kave

Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI, Pred škofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo. 2401

3 ali 4 mizarske pomočnike

zmožne vsakovrstnega mizarskega dela,
 sprejme proti dobri plači po dogovoru

JAKOB SERNEL 2535 6-3

mizar v Begunjah šte. 6 pri Cerknici.

Dovozna cesta 4. **L. Schiffer** Dovozna
 cesta 4.

priporoča najtopleje

Ia. trboveljski premog

v kosih in orehovnik

kakor tudi lepa suha **bukova** in **mehka**
drva v polenih in razsekana. — Oddaja
 2610 se v vsaki množini. 4-2

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani
 glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst
 nikelstih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi
 vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, god-
 benega orožja, jeklenega in usnjatega blaga
 po izvršnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura . . . . . K 3-
 švic. izvir. „Roskopf“ pat. ura 5-
 registr. „Adler Roskopf“, nikel re-
 mont s sidro 7-
 Golden rem. ura „Luna“, kolesje z
 dvojnim plaščem 8-50
 srebr. rem. ura „Gloria“ 8-40
 „oklep. verižica z rincečo na-
 pero in karah., 15 gr. težka 2-80
 reska Tula nikel ura cilind. z „Luna“ kolesjem 10-50
 ura s kukavico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
 švarcvaldska ura K 2-80.

Za vsako uro štetno pisмено jamstvo!
 Nikak riska! Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**,
 c. in kr. dvorni založnik v Mostu (Brux) 654,
 Češko. 2315 1-4

Radi izredno velike zaloge priložnostna prodaja

jopice za dame, pale-
 toti, ovratniki, kožu-
 hovinaste jopice in
 koljerji, kakor tudi
 obleke za gospode,
 ranglan ovratniki, zim-
 ske suknje, kožuho-
 vinaste sacco, kožuhi
 za mesto in na po-
 :: :: tovanje. :: ::

Najnovejši modeli!
 2603 6-5

O. Bernatovič.

Uro z
verižico

za
 le gl. 1'60

dobi vsak
 krasno sre-
 brno remont.
 Gloria žepno

uro sistem Roskopf patent 36 ur
 natančno idočo za kar se jamči
 tri leta. Vrhutega pozlačeno pri-
 merno oklopno verižico za le
 gl. 1'60 tri kom. z verižicami vred
 gl. 4'50. Pošilja po povzetju to-
 varniška zaloga švicarskih ur

S. U. buch, Krakov št. 95/B.
 2573 5-3

Samec išče čedne 2625 2-1

mesečne sobe.

Ponudbe pod „stalen“ na upravn. „Slovenca“.

Na prodaj so dobro ohranjene 2620 2-2

orgle,

primerne za kako podružnico, s štirimi spre-
 meni, bord 8', salicional 8', principal 4',
 oktav 2'. Štiri in pol oktav. Meh je narejen
 po novem francoskem načinu s škarjami,
 goni se z roko. Omara ima lep prospekt.
 Igra se na levi strani. Orgle je pred 3 leti
 izdelal izkušeni orglar g. Nareks. Prodajo se
 po ceni radi pomanjkanja prostora. Več pove
 g. **Peter Jagodič**, pozlatar v Celju.

V kuhinji in sobi

se čisti les in kamen, najfinejše in
 najnavadnejše tkanine, kakor tudi vse,
 kar se sploh pere ali umiva, najboljše s

Schicht-ovim milom

Njega čistota je zajamčena s 25.000 K.
 I.